

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitner Fer. Pál könyv-
nyomdája. Nagybecske-
rek. Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 128. szám.

Hétfő, június 8.

A koalíció és a radikálisok.

— Politikai munkatársunktól. —

B u d a p e s t, jun. 8.

A politikai körökben élénken foglalkoztatja a koalíciónak küszöbön álló állásfoglalása a tegnapi megalakult polgári radikális párttal szemben.

Tudvalevő, hogy a néppárt ultimátumot intézett fegyverbarátaihoz, melyben felszólítja őket, hogy válasszanak a néppárt és a radikálisok között, mert a néppárt semmi szín alatt a radikálisokkal együttműködni nem hajlandó.

Az ellenzéki sajtót függetlenségi oldalról olyanképpen informálták, hogy a függetlenségi párt a jövő hét folyamán egy párttervezetben meg fogja tagadni a közösséget az új radikális párttal, sőt Apponyi Albert már ki is jelenti, hogy a radikálisok zászlóbontását helyteleníti.

Mindenesetre érdekes lesz, hogy a függetlenségi pártnak radikális érzelmi tagjai, elsősorban Justh Gyula hogyan fogják fogadni a függetlenségi pártnak ezt a várható állásfoglalását és érdeklődéssel várják azt is, hogy Károlyi Mihály gróf, aki még néhány nap előtt nyilatkozatában hajlandóságot árult el arra, hogy a radikálisokat is a fegyverbarátai közé fogadja, miképpen fogja indokolni álláspontjának megváltoztatását.

A szociáldemokraták lapja, a Népszava találó kérdést vet fel a függetlenségi párt küszöbön álló állásfoglalásának alkalmából. Azt kérde, hogyha a függetlenségi párt és a néppárt a radikálisok fegyverbarátságából nem kérnek, mert az új pártnak programját tulságos messzemenőnek találják, hogy akkor ugyanezek a pártok hogyan tarthatnak fenn fegyverbarátságot a szociáldemokratákkal, akiknek programja kétségtelenül még sokkal, de sokkal radikálisabb, mint az új polgári párté. Nem lehet tagadni, hogy a Népszava kérdése jogosult és hogy erre a kérdésre az egész közvélemény joggal várja a választ.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése“ nagybecskereki fiókja minden hétfő 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

HIREK.

IDŐJÁRAS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Június 8.

Barométer súlyed 743.9. Délután 1.30 órakor: Hőmérő 20.2 C°. Hőmérséklet: maximum 7-ikén 22.2 C°, min. ma reggel 12.6 C°. Csapadék 1.3 mm. Felhőzet Nb10. Szélirány és erősség W2. Jósolat a következő 24 órára: Enyhébb, elvélve csapadék, zivatarok.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtősfelhő. Cu = gomolyfelhő. St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci-St = felhőfátyol. Ci-Cu = báránnyfelhő. Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szélereősség: 0 = szélesend, 8 = nagy vihar.

— **Személyi hír.** Dr. Vinczehidly Ernő megyei főjegyző, aki egy sajnálatos balesetet kipiheenni legutóbb Abbáziába utazott, ma visszaérkezett Nagybecskerekre. Hivatalát azonban egy időre még nem veheti át, mert orvosi rendeletre itt-hon még 10-14 napig fekvé kell maradnia.

— **A koronázás évfordulója.** A király megkoronázásának mai 47-ik évfordulója alkalmából ma délelőtt a róm. kath. plébániatemplomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen résztvettek az összes polgári és katonai hatóságok, valamint az intézetek és testületek képviselői.

Ugyanazok ünnepi istentisztelet volt ma délelőtt a helybeli izraelita templomban is.

— **Kinevezés.** A király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Fokusházy Sándor nagybecskereki kir. törvényszéki jegyzőt betétszerkesztő al-bíróvá kinevezte.

— **A görög keletiek pünkösdeje.** Tegnap és ma ünnepelték a görög keleti hitvallásnak pünkösdi ünnepét, amely alkalmából mindkét gör. kel. szerb templomban ünnepies istentiszteletek voltak.

— **Áthelyezés.** A m. kir. vallás- és közoktatási miniszter Freyné Varga Ilona nagykovácsi és Gyurannáné Sziller Vilma öcsesánadi áll. óvónőket kölesönösen áthelyezte.

— **Iparengedélyek.** A szombaton délelőtt dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével megtartott városi iparülésen az iparhatóság a következő újabbnak adott iparengedélyt, illetve iparigazolványt: Berta Jánosnak mész, cement, aprított fa és kerti vetemények árusítására, Anuica Jánosnak mechanikus-ságra és Vazil Teologinak sütőiparra.

— **A Kis József-estély.** Mint már többször megirtuk, e hó 10-ikén lesz a városi színházban Kiss József estélye. Az estély negyed 9 órakor kezdődik s a nagy költő minden tisztelőjét ismételtlen meghívja az estélyre a rendezőség.

A színházi helyárait az estélyre a rendezőség a következőleg állapította meg:

Földszinti páholy 20 K, I. em. páholy 16 K, II. em. 6-7-ig 8 K, 1-5-ig 6 K. Földszinti zártzék 1-60-ig 4 K, 60-108-ig 3 K. A többi 2 K. Deákjegy 60 fill. Karzati ülő 40 fill., álló 20 fill. Jegyek

kaphatók Mangold Lipótnál, a nap esté-lyén pedig 6 órától kezdve a színházi pénztárnál.

A színházi estély után Kiss Józsefnek átadandó ajándékhoz adományokkal újabban hozzájárultak: Dr. Kardos Samu 10 K, Hajduska Jenő 5 K és Melkum Dezső 2 K, összesen 17 K, mit köszönettel nyugtat Szalay lelkész.

— **Halálozás.** Schnitzler Lipót, a nagybecskereki kereskedő világnak régi tagja tegnap este Nagybecskereken meghalt. Az elhunytat holnap d. u. fél 3 órakor temetik el.

— **A főgimnáziumi önképzőkör évzáró ünnepe.** A nagybecskereki főgimnázium önképzőköre tegnap délelőtt tartotta a főgimnázium tornacsarnokában idei évzáró ünnepélyt nagyszámú közönség előtt. Az ünnepélyt miután Kovács Endre igazgató üdvözölte a közönséget, az iskolai énekkar vezette be kurucdalok szabatos elénekklésével Ripka Imre zenetanár vezetésével. Ezután Bence László VII. osztályu tanuló nagy hatás mellett elszavalta Várad Antal költeményét: A tanut, majd Láng Imre ügyes hegedűjátéka következett. Utána szemelvényeket mutattak be az önképzőkör tagjainak idei munkáiból. Hausladen Árpád VIII. o. t., Králik László VIII. o. t. zongorakiséréte mellett hegedűn Viotti koncertjét adta elő élénk tetszés mellett, Jókity Vazul VIII. o. t. pedig vidám monológot adott elő élénk derűtséget keltve. Miután fölolvastak az önképzőkör idei működéséről szóló jelentést, az iskolai zenekar játéka fejezte be a szép ünnepélyt, amelynek nivója és sikere Vajda Lajos tanárt dícséri. Végül ismét Kovács Endre igazgató szólt, buzdító szavakat intézve az ifjusághoz s megköszönve a közönségnek az érdeklődést.

— **Médárd napja.** A mai napon a gazdák, de talán mindenki bizonyos szorongással lesi, hogy nem erednek-e meg az ég esatornái? Médárd napja van ma ugyanis s a hagyomány azt tartja, hogyha Médárd napján esik az eső, akkor negyven napig öntözi a földet a mennyei viz. Most pedig semmiféle vízből nem kell már a földnek, mert másképpen a gyenge termés is tönkremegy. Mivel pedig, fájdalom, Magyarország jóléte még mindig attól függ, hogy esik-e az eső vagy sem, tehát mentsen meg bennünket a sors a Médárd-napi esőtől.

— **Az Oltáregylet köréből.** A nagybecskereki oltáregyleti fiók június havi közös szentségimádási órája a hó 9-én, vagyis holnap, kedden esti 6 órai kezdettel fog megtartatni a rk. plébániatemplomban, miről a t. választmányt és tagokat ezuton tisztelettel értesíti az igazgatóság.

— **Köszönet.** A nagybecskereki r. k. árvaházegyletnek gróf Harnoncourt Félix 50 koronát küldött. E nemesszivü adományért ehelyütt mond hálás köszönetet az árvaházegylet elnöksége.

— **Az evangyéliumi keresztyén nőegyesületek világszövetségének közgyűlése** ez évben Stockholmban lesz június 1-20-ig, melyen a női ideálról családban, társadalomban, hivatalban, jótékonyági és gazdasági téren értekeznek. Magyarországból 8 kiküldött vesz részt, köztük 2 nagybecskereki is, Szalay Teri és H. Szalay Margit.

— **Meteor júniusról.** Meteor a júniusi időjárásról legújabb jelentésében a következőket mondja: A melegebb nyári idő mindegyre jobban kifejlődik, melyet zivataros, esetleg viharos jellegével a 13-iki zavar meg hatáskörében, amidőn jégeső is valószínű. Ezután száraz, erősen meleg jellegű időjárás fejlődik ki s tart kevés változással a 23-iki Szaturnusz együttállásáig, mely zivataros jellegű időjárást van hivatva hozni. Követőleg száraz, igen

meleg jellegű időjárás következik be, 28-ika körül zivataros vagy szeles, esetleg viharos változással. Június változási napjai: 8., 13., 15., 17., 23., 25., 26., 28-ikára esnek. 8. részben száraz; 13. zivataros vagy viharos, esetleg jéggel, 15. száraz meleg, 17. inkább száraz meleg, 23. viharos, egy zivataros jég valószínű, 25. meleg száraz, 26. szintén meleg száraz, 28. szeles, esetleg zivataros. Legerősebb hatásuk: 13., 17., 23., 25-ikiek.

— **A D. M. T. E. nagygyűlése.** A dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklése alatt működő helybizottság serényen fáradozik azon, hogy a nagy számban ideérkező tanító és tanító-nőket kellő elszállásolásban részesítse. A lakás-kereső városi tisztviselők és tantestületi tagok egy része már befejezte működését és ennek eredményét az alábbiakban közöljük. Minthogy azonban az eddig rekvirált lakások még megközelítőleg sem elegendők a nagyszámu vendégek elhelyezésére, kívánatos volna, hogy városunk közönsége a még ezentul jelentkező lakáskeresőknek készséggel bocsássa rendelkezésre nélkülözhető lakrészeit, amire a helybizottság elnöke városunk minden polgárát ezúton is tisztelettel felkéri. Eddig a következők ajánlották fel lakásukat. Szarács József ivén: Dr. Perisics Zoltán, Steyer Fülöp, Klein János ivén: Szabadi Frigyes, özv. Nol Verona, Okos Sándor, Szigeti Ferenc, özv. Bartok Lipótné, Molnár Antal, Imre Nándor, Straub József, Sperr Péter, Feketics István, Rozsali Menyhért, Molnár János, Graszl Ferenc ivén: Bohn Jakab, Bohn Pál, ifj. Mayer Miklós, Dániel Ádám, özv. Kelemen Mihályné, özv. Molnár Jánosné, Schmidt Mihály, Mikes József, Aezola János, Rózsa Miksa ivén: Müller Vilmos, Frank János, Machalek Ferencné, Kadelburger Lipót, Weiterschan Jakab, Feketics János, Grosz Márton, Szauter József. Jára József ivén: Weiterschan Fülöp, Jakab, Hie Máttyás, Harsányi Béla, Kelemen Péter, Annau János, Rosenfeld Adolf, Molnár Jakab ivén: Barényi Géza, Kostyán Géza, Pálfi Zsigmond, Halbweis Anna, özv. Gyurali Máttyásné, Jégl Miklós, Ferdinándy István, Bánvég Péter, Szabó János, Krumenacker József, Girch Adolf ivén: Bohn József, Dittrich Lajos, Ferdinándy János, Lehmann János, Schmidt András, Schneebacher Lajos, Nagy János ivén: Szirmai István, Steyer Nándor, özv. Deák Józsefné, Iktóts Dezső, Böck Gyula, Meszman István, Krumenacker István, Erling Antal, Vass Sándor, Lovrics Antal ivén; Kaufmann István, Tullits György, Tolveth Oszkár, Gijum János, Röhrich Péter, Giffinger Zsigmond, id. Schwan János, Urbán Adolf, Bohn Mihály, Krumenacker Ferenc, Wilhelm Jakab, Schmidt Fülöp, Steinmetz István, Csikós Flórián, Lovrics Antal, Schwan József, Wolf Károly, özv. Schmidt Jakabné, özv. Szauter Vilmosné, özv. Wahl Ferencné.

— **A villamos áram szünetelése.** A városi villammi vezetősége közli, hogy holnap d. e. 11 órától d. u. 2 óráig a telefon-építkezések miatt a Béga jobbpártján elterülő városrészen a villamos áram szünetelni fog.

— **A kutba ugrott, mert gyanúsították.** Tegnap délután az alkohol hatása ismét különös körülmények közt kergetett egy embert a halálba. Leitermann Károly kocsis és a bátyja, Leitermann Béla tegnap együtt iddógáltak s kevés idő múlva Leitermann Bélát, akinek az ital megártott, rosszullet fogta el. A felesége megkérdezte az urának az öccsét, Leitermann Károlyt, hogy nem tett-e valamit a férje italába, amitől esetleg a rosszullete származhatna. A sértett sógor erre felpattant s így kiáltott:

— Mit, engem gyanúsítasz? Én pusztulok a világból!

S ezzel már rohant is az udvarra s az ott lévő mély kutba, anélkül, hogy megakadályozhatták volna, fejfel bevetette magát. A hozzátartozók gyorsan létrát keritettek s felhozták a szerencsétlen fiatalembert a kutból, de ekkor már halott volt, csak az orrán és száján szivárgott gyengén a vér. Az előhívott orvos is már csak a beállott halált konstataálhatta. A rendőri bizottság is kiszállt a helyszínen dr. Deák Vidor rendőrfogalmazó és dr. Mencezer Izidor rendőrorvos személyében s megállapították, hogy az öngyilkos ember fulladás következtében halt meg.

— **A háromszáz éves ember.** Bródy Sándor és Nagy Endre mozidramáját, „A háromszáz éves embert“ ma és holnap mutatja be nálunk a Modern Mozi. Mágnes-filmnek is nevezik ezt az érdekes darabot, mert szereplői csupa magyar mágnesek, akik olyan alakítást nyújtanak, hogy dícséretére válhat akármelyik mozsizínésnek. A darab érdekes mese keretében gyönyörű fölvételekben bemutatja a magyar főúri kastélyokat és a főúri életet.

— **A csendőrök elől a Bégába.** Izgalmas jelenetek voltak tanui tegnap délután a kishidnál a vasárnapi járókelők. Két csendőr két fiatal péksegédt kísért ugyanis be, akik a bégaparti Erzsébetligetben garázdálkodtak. A csendőrök a Ferenc József-hidon át kísérték a két legényt a rendőrség felé s mikor a hid közepére értek, az egyik legény hirtelen átvette magát a korláton s a Bégába ugrott. A hideg vízben azonban megdöngölte magát a legény s erős tempókkal uszott a part felé, csak a kalapját vitte tovább a víz. A partron már várta az egyik csendőr s most már vizesen folytatták tovább az utjokat. A rendőrségen azt beszélte el a péksegéd, hogy meg akart szegyenében halni, mert csendőrök kísérték az utcán végigmenni. Az eljárás folyik a két legény ellen.

— **A hideg fürdő.** A Dunagőzhajós társaságnak a Bégán állomásozó 67137. sz. uszályhajójának egyik fiatal matróza tegnap délután 2 óra tájban fürödni vágyott s bár a Béga vize most még ugyancsak hideg, nem sokat teketóriázott, hanem levetkőzött s a hajóról beugrott a vízbe. At is uszta a Bégát, majd visszafelé igyekezett, de úgy látszik, a hideg vízben göcsöket kapott, úgy hogy csakhamar fuldoklani kezdett. Szerencsére a Rosenfeld uszoda tájékán esónakázó Schnier és Pene z törvényszéki hivatalosok észrevették a fuldoklót és segítségére siettek. Schnier a hajába markolt s így nagynehezen beemelték a esónakba és a hajóra szállították az esméletlen fiatalembert. A matrózt a hajón azután életre hozták, aki egyhamar nem kívánkozik hideg fürdő után.

Művészet, irodalom.

(*) **Nagybeeskereki zeneszerző sikere külföldön.** Annakidején megemlékeztünk Kiss Gyulának, a fiatal nagybeeskereki zeneszerzőnek leipzigai sikeréről, amit a leipzigai zeneakadémia egyik nyilvános hangversenyén két kompozíciójával aratott. Örömmel adjuk közre most a new-yorki Musikal Courirban megjelent beszámolóknak Kiss Gyuláról szóló részét a következőkben:

„... Hans Bechert hangulatképei nagy hatást keltettek, de Kiss Gyula Morgendämmerung és „Faschingsnacht“ e. kompozíciói zenei egyéni elgondolásukban és orchesterális fontozásukban messze föléje emelkedtek a műsor többi számainak. Az orchester általában véve modern eszközökkel használja ki, de oly finom megérzéssel és a zenei programnak megfelelően, hogy mindkét darab nagy élvezetet nyújtott.“

Sport.

— **A főgimnázium tornaversenye.** Szombaton délután az érzéketlen idő elmosta a főgimnázium szépnek ígérkező tornaversenyét. Pont a verseny kezdetére, 4 órára zuhogó eső szakadt le, úgy, hogy menekülni kellett mindenkinek s a versenyt el kellett halasztani.

Most a versenyt június 10-ikén, szerdán d. u. 4 órákor tartják meg a játéktéren, a már közölt sorrenddel s a szombaton váltott programok a szerdai versenyre is belépőjegyül szolgálnak.

TÁVIRATOK.

A miniszterelnök Kolozsvárott.

A kolozsvári munkapárti kör felavatása. A miniszterelnök nyilatkozatai.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Tegnap délelőtt nevezetes politikai ünnepe volt Kolozsvárnak. Ekkor avatták föl ugyanis a kolozsvári nemzeti munkapárt új körhelyiségét s a felavatáson az ottani pártvezetőség meghívására megjelent Tisza István gróf miniszterelnök is, aki rendkívül nagyhatású beszédben nyilatkozott a politikai helyzetről.

Tisza István gróf miniszterelnök vasárnap reggel fél 8 órákor érkezett Kolozsvárra Sándor János belügyminiszter és sok munkapárti képviselő kíséretében. A vasutnál rengeteg számu közönség fogadta a miniszterelnököt és kíséretét s zajos ovációban részesítették.

A miniszterelnök ezután kíséretével a pártkör új helyiségébe vonult, de itt is olyan rengeteg sokan gyűltek össze, hogy a pártkör épületének hatalmas udvarán történt a fogadás. A miniszterelnököt itt Szentkereszthy Zsigmond báró pártelnök üdvözölte, amire a miniszterelnök hosszabb beszédben válaszolt.

Tisza István gróf miniszterelnök beszédében mindenekelőtt a munkapárt munkásságának sikereit s eredményeit eszette. Elmondotta, hogy ő nem kereste a megfizető megbízatást erre a munkára, de egy percig sem tudott volna szembenézni az emberekkel, ha gyáván elvonult volna előle. A munkapárt tevékenysége sikerrel járt s a nemzet helyeslése kísérte eljárását. Kifejtette, hogy a legnagyobb erkölestelenségnek tartja, hogy valaki a tisztesség és becsület fogalmát pártpolitikai szempontból nézi. Az ellenzék Lukácsesal mindenképpen meg akart egyezni s addig nem volt ellene semmi kifogása. Azután egy sártengert kavart föl, úgy látszik azért, hogy ebben halásson. Lukács egy bírói ítélet után, melyet a magyar bíróság iránt való tiszteletből nem akar bírálni, lemondott s az ellenzék tovább igyekezett növelni a sártengert s teljes telfordulást akart előidézni. Ebben a helyzetben erkölesi lehetlenség volt neki a megbízatást visszautasítani. Szolgálatára kellett állania az országnak s a munkapárt valóban az ország érdekeit szolgálta és szolgálja továbbra is. Az állandóan nehéz gazdasági helyzetben az első feladat a legszükségesebb pénzforrásokat megnyitni. A kormány célja a kisipart támogatni, elhatározott programja az óriási módon elhibázott munkásbiztosítási törvény revíziója, a sztrájk törvény megalkotása oly módon, hogy a munkások sztrájkjoga biztosítsék, de megvédje a dolgozni akaró munkásokat s a munkaadók jogos érdekeit is. A közel jövő nagy munkája az Ausztriával való kiegyezés. A kiegyezési tárgyalásoknál erős kormányra van szükség s kell, hogy a polgárság teljes erővel támogassa a kormányt ebben a munkájában.

A miniszterelnök beszédét percekig tartó viharos éljenzés és taps kísérte s hosszú, lelkes ovációban részesítette a halgatóság a miniszterelnököt.

A miniszterelnök után még Hege-düs Loránt, Kálmán Gusztáv államtitkár és Kiss egyetemi tanár beszélt.

A TRÓNÖRÖKÖS A KIRALYNÁL.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a király ma délelőtt Schönbrunnban Ferenc Ferdinánd trónörökösét különkihallgatáson fogadta.

A FIUMEI KORMÁNYZÓ BUDAPESTEN.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Wickenburg István fiumei kormányzó ma Budapestre érkezett s itt Tisza István gróf miniszterelnöknek a fiumei ügyekről tett jelentést.

PÓSA LAJOS JUBILEUMA.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A magyar társadalom fényes keretben ünnepelte Pósa Lajosnak, a kiváló poétának 40 éves írói működését. A június 7-én megtartott jubilaris ünnepséget a társadalom előkelőségeiből megalakult nagybizottság készítette elő. Az ünnepség színhelye a Millenáris versenypálya volt, ahová 40—50 ezer iskolás gyermek vonult fel nemzetiszínű zászlócskával és virágokkal. Gyönyörű jelenet volt, midőn a sok ezer gyermekajak rázendített a Himnuszra. A fővárosi polgárság nevében Bárczi István polgármester üdvözölte Pósa Lajos urat. A magyar írók nevében Herczeg Ferenc, az újságírók nevében Márkus Miksa, a pedagógusok nevében Veszeli Ödön, azután az ifjúság nevében minden iskolatípusból egy-egy fiú és leány köszöntötte fel az ünnepelt költőt, aki meghatva válaszolt az üdvözlő szavakra. Rákosi Jenő záróbeszéde után az iskolásfiúk és leányok felvonultak Pósa Lajos előtt és mindegyik meghajtotta előtte a nemzeti lobogóját és egy szál virágot tett a költő lábai elé. A gyönyörű ünnepség ezzel be is fejeződött.

A GYÓGYSZERÉSZ SZTRÁJK.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A fővárosi gyógyszerészek sztrájkja még mindig tart, s a helyzet kezd kiélesedni, úgy, hogy országos gyógyszerészsztrájk terve merült föl.

AZ ALBÁN FORRONGÁS.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mai durazzói jelentések szerint Albániában a helyzet változatlanul válságos. A fölkelők nagy tömegekben gyűlnek össze, hogy Durazzó ellen vonuljanak. Az albániai forrongásban újra föl-tűnt Isza Boljetinac albán bandavezér, aki most mint a fölkelők egyik vezetője szerepel.

FELFÜGGESZTETTÉK AZ ARADI TARGYALÁST.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Aradról sürgönyzik, a Hámory—Mladin-pörben tegnapi szenzációs fordulat történt. A tegnapi tárgyaláson este felé az esküdtek verdiktje következett s a verdikt szerint az esküdtek az összes kérdésekre úgy feleltek, hogy ennek alapján a bíróságnak fel kellett volna mentenie Mladint. Az esküdtek verdiktje után a bíróság tanácskozássra vonult vissza, majd a tanácskozás után az elnök kihirdette a bíróság végzését, amelyben kimondja, hogy a törvényszék az 1914-ik évi XIII. t.-c. 22. §-a alapján az ügyben a további eljárást felfüggeszti s az ügyet új esküdtszék elé utalja. A törvényszék egyben előterjesztést intéz a Kuriához más bíróság delegálása iránt. A bíróság egyik tagja az újságírók előtt kijelentette, hogy az esküdtek a dolog lényegében tévedtek amikor felmentő verdiktet

hoztak. Az új esküdtszéki törvény értelmében pedig oly esetben, mikor nyilvánvaló büntetésnél fölmentő verdikt hangzik el, az eljárás fölfüggesztendő.

A MÁRMAROSI RUTÉN PÖR UTÓHANGJA. — A GEROVSZKI-TESTVÉREK MEGSZÖKTEK.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Cernovicból sürgönyzik, a mármarosi rutén hazaárulási pörrel kapcsolatban letartóztatott Gerovszki-testvérek a cernovici fogházból megszöktek. Velük együtt eltűnt az egyik börtönőr is s a fogházi kapuőr. A rendőrség a szöktetésben való részesség miatt a Gerovszki-testvérek édesanyját és az egyik Gerovszki feleségét letartóztatta.

A FÜGGETLENSÉGI PÁRT ÉS A RADIKÁLIS PÁRT.

Budapest, jun. 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A függetlenségi párt elnöki tanácsa kedden vagy szerdán ülést tart, melyen állást foglal a radikális párt alakulásával szemben. Azután a pártot párthatározat hozatala céljából külön értekezletre hívják össze.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, június 8. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsde a déli záratkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 779.—, Osztrák Hitel 603.—, Koronajáradék 80.10, Osztrák-Magyar Államvasut 688.—, Jelzáloghitelbank 400.50, Leszámitoló Bank 489.—, Hazai Bank 278.—, Magyar Bank 493.—, Kereskedelmi Bank 3570, Rimamurányi 611.50, Salgótarjáni 678.—, Általános Kőszénbánya 1002, Közúti Vasut 591.50, Vilamos Vasut 316.—, Adria —.—.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (októberre)	13.09
Buza (1915 áprilisra)	13.24
Rozs (októberre)	9.66
Zab (októberre)	7.91
Tengeri (júliusra)	7.67
Tengeri (augusztusra)	7.81
Tengeri (1915 májusra)	7.37

Hirdetések.**Modern Mozi**

= a városi színházban. =

Hétfő, június 8. Kedd, június 9.

Magyar mágnás film.

A 300 éves emberFantasztikus bohóság 3 részben.
Írták: Bródy S. és Nagy E.**Az élet küzdelmei.**

Dráma.

Vén hajós története.

Vígjáték.

Pajkos leány.

Bohózat.

= Kezdeté este fél 9 órakor. =

Kedden délután 5 órakor zónaelőadás.

218—100.31

özv. Hankenénál

Nádor-utca 10. sz. jó és olcsó

házikoszt

(702—1.1)

kapható

házban és házon kívül is.

Levélbeli kérdésekre azonnal válaszolok.

„TOMATIN“a legjobb növénytelítőszer!
Tíz év óta használatban.A növényt nem támadja meg.
Rögtön és gyökeresen pusztít.Egy nagy üveg (1 liter) ára 3.60 K,
egy kis üveg (1/2 liter) ára 2.— K,
egy próbaüveg (1/4 liter) ára 1.20 K.Megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz
előleges beküldésével a készítőnél**Georg Drescher Leipzig,**
Frankfurtersirasse 2 I.Viszontelárusítók keresteinek. — Bővebb
felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal.Nagyobb megrendelésnél árengedmény.
435—x 35**Pályázati hirdetmény.**

Temesmiklós község jegyzőségénél (Temes megye) arravaló egyén, ki a román nyelvet is beszéli és oklevéllel bír, egyelőre mint helyettes segédjegyző alkalmazást nyer. Javadalma az 1913. évi LX. t.-cikkben megállapított fizetés folyósításáig évi 1200 korona és szorgalmához mért mellékjövedelem. Beválás esetén mag fog választatni.

Temesmiklós, 1914. évi június hó 4-én.

Leidecker Károly,

jegyző.

698—1.1

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telek-
könyvi hatóság.

3259—914. szám. 699—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Első magyar gazdasági gépgyár Rt. végrehajtónak Czrlya Száva és neje Angelina végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 400 korona tökekövetelés és járulékaik behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Nagybecskerek városban fekvő s a nagybecskereki 8220. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1. sor., 9024/3020—2023. hrsz. 270 □-öl beltelek s a rajta épült 2930. sz. házra 2808 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi június hó 24. (huszonnegyedik) napján délelőtt 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (törvényház, földszint, 25. ajtószám) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előlegesen bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t.-c. 147., 150., 170. §§-ai, 1908: XLI. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi április hó 1. napján.

Gojdzits Miklós s. k.,
kir. törvényszéki jegyző.**Makulaturapapír**

olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

635—x 6

Intelligens kisasszony

1—2 gyermek mellé
állást keres.

Vidékre is elmegy.

Szives megkeresések „Kisasszony”
jellegére a kiadóhivatalba kéretnek.

688—33

Alibunári járás főszolgabírájától.
1960—914. szám. 694—3.3

Pályázati hirdetmény.

Számos községben üresedésben levő, illetve
jelenleg helyettesítéssel betöltött községi segéd-
jegyzői állásra pályázatot hirdetnek.

Az állás javadalmazása:

Évi 1600 korona fizetés és 240 korona
lakbér; megválasztásától számítandó és 5 éven-
kint 4-szer ismétlődő 100 korona korpótlék és
2 öl kemény tűzifa.

Pályázni chajtók szabályszerűen felszerelt
kérvényüket f. é. június hó 30-áig nyújtják be
az alibunári főszolgabíróhoz.

A választás napját később fogom kitűzni.

Alibunár, 1914. évi május hó 31. napján.

Radonits, főszolgabíró.

Nyomdásztanonc

aki legalább két kö-
zépiskolát jó ered-
ményre végzett,
fizetéssel

azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

553—x 18

Olcsó konviktus

Nagybecskereken.

A Torontálmegyei Magyar Közművelődési
Egyesület védnöksége alatt álló

polgári és felső kereske-
delmi iskolai fiúnevelő-
intézetbe a felvételi díj
40 K. — Havidíj 38 K.

Különösen azon szülőknek ajánl-
ható, akik gyermekeikkel a magyar
nyelvet is elsajátíttatni akarják.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Erdős Béla tanár Nagybecskerek

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.**Asztalos:**

Szelentzky Pál, Árpád-utca.

Bádogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusán, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttmann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály, Hunyadi-u.
Mesznik R. özv., Hunyadi-u.

Fehérnemű-kereskedés:

Wehner György, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, Klub-kávéházzal szemben.
Kovács Ödön, Hunyadi-utca.
Tóth József Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.
Dr. Stepanov Svetislav, Hunyadi-utca.

Fűszer- és csemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.
Weiterschan József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czika Jóló, Hunyadi-u.
Kollárich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézmű-, rövidáruüzlet:

Benő testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Láng Károly, Hunyadi-utca.
Molnár Lajos, Hunyadi-utca.
Risztics György, Hunyadi-u.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Báuerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.
Wehner testvérek, Hunyadi-utca.

Mozigépek, berendezések:

Berger Árpád, Hunyadi-utca.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kész kosztüm és bluz:

Schwartz Dávid, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.
Schwarz Dávid, Hunyadi-u.

Sírkórtár és szobrásztterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Eckstein János, Hunyadi-utca.
Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szénkereskedés:

Herzog Gyula, Kinizsy-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.
Stagelschmidt J. és J.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fiai.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Gerő Henrik, Korona-utca 4.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-söresarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Zongorarakttár:

Weisser Adon, Gizella-part 6.